

המציאות היהודית

יא אדר ב' - א ניסן תשס"ה • דו ירחון של ועד הקהילות היהודיות מרומניה

הסמינר "עולמו של אלי ויזל - אתמול והיום" המהדורה השניה

המהדורה השניה של הסמינר "עולמו של אלי ויזל - אתמול והיום" הוקדשה לשואה בטרנסניסטריה וצפון מולדביה. מחלקת הצעירים של הפדרציה בתיאומה של הגב' סנדרה סגל, הזמינה כמעט 80 משתתפים מכל רחבי רומניה למסע חינוכי שכלל את הערים בקאו, רומן, חארלאו, בוטושני, דורוחוי, סירט, ראדאוצי, טארגו פרומוס, פודו איליאואיה, יאשי. בהזמנות זו לצד הצעירים היה עו"ד יוליאן סורין, מזכ"ל הפדרציה, הרב הגדול מנחם הכהן, יוזמו של התוכנית, ליביו בריש מהתאחדות נצולי השואה, ונציגי הוועד נגד ההפליה, המחלקה ליחסים בין-אתניים, מזכירות הדתות. האירוע נפתח בנוכחותה של שגרירת מדינת ישראל ברומניה, הגב' רודיקה רדיאן גורדון והמרצים היו דר' רדו יואניד, סגן מנהל של מוזיאון השואה בוויניגטון ופרופסור דר' רפאל ואגו מאוניברסיטת תל-אביב. העדויות הרבות של הניצולים והטקסים שנערכו מול הקברים

המשתתפים מהאזור המחישו לצעירים את תופעת השואה. מטרתו של האירוע, כמו בשנה שעברה, היתה העברת הזכרונות על התופעות הטרגיות מדור לדור, כיון שהשכיחה במקרה הזה היא הרשעה חוזרת למוות.

האפיפיור יוחנן פאולוס ה-2 התאחד עם בוראו

ארבעה מיליוני עולים לרגל ויותר מ- 200 ראשי מדינות וממשלות השתתפו בהלווייתו של האפיפיור יוחנן פאולוס השני. הנשיא טריאן בססקו וראש הממשלה קאלין פופסקו טאריצ'אנו הציגו את רומניה. עשרות מיליוני מאמינים מכל הדתות מבכים את מותו של האב הקדוש. הוא הציג את הגישה האקומנית, קיים

דו-שיח עם שלוש האמונות המונותאיסטיות: הנצרות, היהדות והמוסלמיות. תרומתו של האפיפיור יוחנן פאולוס השני היתה חשובה ביותר בהתקרבות בין הנוצרים לבין היהודים. הוא היה האפיפיור הראשון שנכנס לבית כנסת, הראשון שערך מסע לישראל, לאחר שתחת הנהגתו הוותיקן קבע יחסים דיפלומטיים מלאים עם המדינה היהודית, הודה באשמת הנוצרים בהתנהגותם אל היהודים וגינה באופן מובהר את האנטישמיות. ראש הממשלה אריאל שרון הגדיר את האפיפיור כחבר גדול של היהודים.

"יש לי יחסים מצויינים עם ועד הקהילות היהודיות מרומניה"

ראיון עם מרקו אוטילו, מזכיר המדינה במחלקה ליחסים בין-אתניים

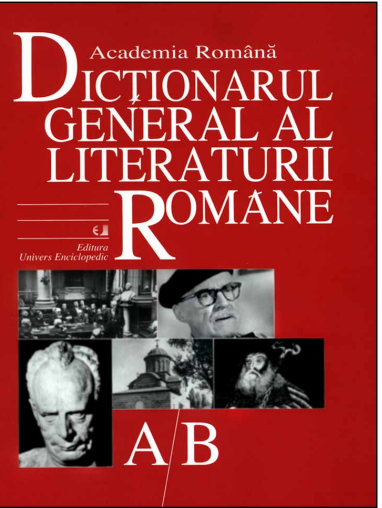
"יש לי יחסים טובים במיוחד - הן אישיים, והן מקצועיים - עם ועד הקהילות היהודיות מרומניה, עם המזכ"ל עו"ד יוליאן סורין, והערכתי במיוחד את חבר אקדמיה ניקולאי קז'ל ז.ל. הנשיא לשעבר של הקהילה היהודית", אמר בראיון לכתב-העת שלנו מרקו אוטילו, מזכיר המדינה במחלקה ליחסים בין-אתניים. הוא דיבר גם על היעדים העיקריים של המחלקה ועל הנקודות החשובות ביותר של פרויקט חוק המיעוטים.

חבר אקדמיה ניקולאי קז'ל ז"ל, בהווה הנצחי

עברה שנה מאז יקירינו, חבר אקדמיה ניקולאי קז'ל ז"ל הלך לעולמו, אך אנחנו ממשיכים לדבר עליו בהווה הנצחי. קהילתנו היתה מבורכת להיות תחת הנהגתו. הוא נתן לה שם ללא הקדם. ב-29 במרץ השנה, בית הכנסת הכורלי מלא עד אפס מקום, מנהיגי הפדרציה והקהילת יהודי בוקרשט, הגב' רודיקה רדיאן גורדון, שגרירת מדינת ישראל ברומניה, מנהיגי הסוכנות היהודית ברומניה, נציגי

ההתאחדות של היהודים הרומניים קורבנות השואה, נציגי ההתאחדות התרבותית לידידות רומניה - ישראל, דיפלומטים, חברי אקדמיה, אנשי תרבות, אורחים מחו"ל - נשיא הכבוד של הפורום בני ברית "דר' מוזס רוזן", המהנדס זיגריד שיבר, מנהל הכבוד של העיתון הישראלי בשפה הרומנית, ברוך טרקתיך, כולם הוכיחו בהשתתפותם ובנאומיהם, את חשיבותה של הזכרתו ללבם. ב-30 במרץ, בספריית האקדמיה הרומנית, באולם "יון אליאדה רדולסקו", ביוזמתה של בתו, אירינה קז'ל-מרין, הוקמה הקרן "ניקולאי קז'ל". באותו המקום, ב-31 במרץ נערך לכבודו הסימפוזיון הראשון בנושאים רפואיים, השתתפות נכבדת של אנשי המדע מרומניה ומחו"ל.

שני כרכים גדולים שלא מזמן יצאו לשוק הספר פותחים את "המילון הכללי של הספרות הרומנית", בעריכת צוות גדול של חוקרים בהדרכתו של נשיא האקדמיה, בעצמו מבקר והיסטוריון בולט של הספרות. כל המתעניינים בערכים המתאספים בתחום השירה, הפרוזה, התיאטרון, החשיבה האסתטית, בעבר ובהווה, יכול לגשת עכשיו למקור התמצאות הבטוח ביותר. מעבר לגלריה של מחברים, ביניהם מספר משמעותי של סופרים יהודיים, העבודה מתפרסת על כל תחומי החיים הספרותיים: כתבי-עת, חוגים, מוסדות המיועדים להציע את המסגרת המתאימה לקידום היצירות. תוכן העיניינים מאורגן בסדר אלף-ביתי ומכסה בינתיים רק את האותיות A-B C-D מלבד דייקנות התיעוד, הסגנון האומנותי של הדפוס, מרשים ביותר המספר הרב של דיוקני הסופרים ושל תמונות העבר, מרשים ביותר.

"המילון הכללי של הסיפרות הרומנית"

עו"ד אמיל שכטר ז"ל היעוד והצניעות שבאחריות

תחת הכותרת המזכירה רומן של הסופר שלום עש, אנחנו ממשיכים את שרשרת דיוקני האנשים הבולטים מכרוניקת קהילתנו שלאחר מלחמת העולם השנייה. במהדורה הנוכחית בחרנו את האיש שהיה במשך כמעט 30 שנה שותף מסי אחד של הרב הראשי מוזס רוזן, בתקופה בה רומניה היתה הארץ היחידה בין הארצות הקומוניסטיות בה התנהלו חיים יהודיים מאורגנים. מדובר על עו"ד אמיל שכטר ז"ל, מזכ"ל הפדרציה שהשקיע את מיטב שנותיו כדי להבטיח לכל יהודי רומני, לא משנה כמה דלות היו אפשרויותיו, חיים מכובדים. הוא ידע למצוא פתרונות טובים לבעיות עדינות בהרבה טקט, חכמה ומעשיות. הצניעות, טוב הלב, התרבות היהודית והבין-לאומית הובלטו ע"י האחריות, הדאגה לאנשים והדת היהודית.

"אנשים שהיו, אנשים שנשארים"

אורחיו עם קישוטים צבעוניים, אורות, מסכות ועם קהל רב של יהודי בוקרשט וחבריהם. משלוחי המנות המסורתיות הוצעו ע"י קרן חבד לובביץ'. מנהיגי הפדרציה וקהילת יהודי בוקרשט, מנהיגי הסוכנות היהודית ברומניה, נציגי ההתאחדות של היהודים הרומניים קורבנות השואה, ושל ההתאחדות התרבותית לידידות רומניה - ישראל, נציגי אירגוני המיעוטים הלאומיים נכחו בהצגות הפורים בבוקרשט, בבית הכנסת כורל, במרכז התרבותי הקהילתי ובתיאטרון היהודי הממשלתי. השתתפו גם נציגי הנשיאות, הממשלה, הפרלמנט, דיפלומטים, אנשי תרבות ואורחים מחו"ל. שגרירת מדינת ישראל ברומניה, הגב' רודיקה רדיאן גורדון נכחה באירוע. שמענו מחדש את מגילת אסתר והבנו שוב את משמעותה התמיד עכשוית: הזכות להגנה עצמית כאשר קיימונו בסכנה. חג הפורים יסאר שיעור על עמידות, על גאווה היהודית, על זקיפות מצפון בכל מדינה טוטאליטרית.

"פורים, פורים שמח...!"

כמו בכל שנה, חגגנו את הפורים בכל הקהילות היהודיות. בקהילות הגדולות צעירי תלמוד-תורה ושחקנים מקצועיים ערכו הצגות פורים. בבירה, בית הכנסת הכורלי קיבל את

